

COMISSIÓ EXTRAORDINÀRIA DE DESEMBASSAMENT DEL TER I DEL LLOBREGAT

Número de sessió: 37

Data: 20 de desembre de 2023

Hora d'inici: 13:03 hores

Hora d'acabament: 13:58 hores

Lloc: Barcelona. Oficines de l'Agència, C/ Provença 260.

ASSISTENTS

Vocals

Representant de l'Agència Catalana de l'Aigua
Sr. Samuel Reyes que actua com a President

Representant de l'Agència Catalana de l'Aigua
Sr. Jordi Molist

Representant de l'Agència Catalana de l'Aigua
Sr. Oriol Figueras

Representant de l'Agència Catalana de l'Aigua
Sr. Josep M Aguiló

Representant del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural
Sr. Javier Castellanos

Representant del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural
Sra. Laura Fonts

Representant de Associació Catalana de Municipis i Comarques
Sr. Xavi Paz per videoconferència

Representant de l'ASAC
Sr. Josep Lluís Armenter

Representant del Consorci de la Costa Brava
Sr. Jordi Agustí

Representant de l'Ajuntament de l'Ajuntament el Prat de Llobregat
Sr. Aureliano Garcia

Representant de l'Ajuntament de Terrassa
Sr. Pere Mora

Representant Societat General d'Aigües de Barcelona

**Agència Catalana
de l'Aigua**

Provença, 260
08008 Barcelona
Tel. 93 567 65 00
NIF Q 0801031 F

Sr. Francesc Castillo

Representant Ajuntament de Girona
Sr. Sergi Cot

Representant de la Junta de la Sèquia Manresa
Sr. Antoni Ventura

Representant de l'Ajuntament de Girona
Sr. Sergi Cot per videoconferència

Representant de l'APUEE
Sr. Xavier Fabregat

Representant d'ENDESA
Sr. Angel Garcia

Representant de la JARC
Sr. Martí Costal

Representant d'Unió de Pagesos
Sr. Josep Cuscó

Representant de la Comunitat de Regants d'Anglès i Comarca, Molí de la Pardina, Cervià, Sant Jordi i Colomers, Bescanó-Salt i St. Julià de Llor i Bonmatí
Sr. Narcís Illa per videoconferència que accedeix a les 13:21

Representant de la Comunitat de Regants la Sèquia Vinyals
Sr. Albert Martí

Representant de la Comunitat de Regants de la Presa de Colomers
Sr. Jordi Aulet

Representant de la Comunitat de Regants del Molí de Pals
Sr. Josep M Parals

Representant del Canal de la Dreta del Llobregat
Sr. Jordi Codina

Representant del Grup de Defensa del Ter
Sr. Jesús Soler

Representant de la Junta Central d'Usuaris del Baix Ter
Sr. Francesc Camps

Representant de la Comunitat d'Usuaris d'Aigua de la Cubeta d'Abdera
Sr. Joan Arévalo

Representant de l'Àrea Metropolitana de Barcelona
Sr. Xavier Herranz

Representant d'ATL
Sr. Jaume Roquet

Assistents sense dret a vot:

Representant de l'Agència Catalana de l'Aigua
Sr. Enrique Velasco

Representant de l'Agència Catalana de l'Aigua
Sr. Alex Rocas

Representant de l'ASAC
Sr. Jose Mesa

Representant Societat General d'Aigües de Barcelona
Sra. Patricia Posadas

Representant de la Junta de la Sèquia Manresa
Sr. Joan Flotats

ORDRE DEL DIA

1. Aprovació, si s'escau, de l'acta de la sessió anterior.
2. Sessió informativa sobre l'acord pel qual s'estableix el règim de cabals mínims circulants en situació d'emergència per sequera en determinats trams fluvials del Districte de conca fluvial de Catalunya.
3. Torn obert de paraula.

DESENVOLUPAMENT DE LA REUNIÓ

El Sr. Samuel Reyes, com a President, obre la sessió que es celebra a distància per videoconferència, i demana als assistents l'aprovació de l'acta de la sessió anterior, davant la manca d'objeccions dona per aprovada l'acta.

El President dona la paraula al Sr. Jordi Molist, director de l'Àrea d'Abastament d'Aigua, que explica que hi ha una situació extrema de més de 36 mesos amb baixa pluviometria, pràcticament inexistents. Més de 1.000 mm de dèficit de pluja. Un altre factor és que coincideix amb un increment de la temperatura. Tot això incideix en l'evolució de les reserves tant dels embassaments com dels aqüífers. Per tal de poder retenir el pendent de disminució de les reserves, tenint en compte que tots els usos que no són d'abastament ja han estat suprimits,

una de les opcions és la de aplicar el Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera (PES) que preveu la implantació d'uns cabals mínims en emergència inferiors als cabals de manteniment. Fins ara s'han complert amb els cabals de manteniment del Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya i del Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera (PES) des de l'any 2021.

Respecte aquesta mesura per la implantació d'uns cabals mínims en emergència, legalment està previst en el Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera (PES) aprovat mitjançant l'Acord GOV 1/2020, de 8 de gener, el qual fixa cabals en alerta i en excepcionalitat i que quan la situació de sequera pluviomètrica extrema es perllongui i s'arribi a estats de sequera hidrològica d'emergència a les unitats d'explotació vinculades a determinats rius o trams de riu, el Govern pot adoptar mesures extraordinàries més restrictives a l'empara del previst a la vigent legislació en matèria d'aigües.

Per la seva part, l'article 59.7 de la Llei d'aigües (RDL1/2001) disposa que *Els cabals ecològics o demandes ambientals no tenen el caràcter d'ús als efectes del que preveu aquest article i següents, i s'han de considerar com una restricció que s'imposa amb caràcter general als sistemes d'explotació. En tot cas, també s'aplicarà als cabals mediambientals la regla sobre supremacia de l'ús per a l'abastament de la població*.

Per tant arribats en aquesta situació de risc per l'abastament, cal implantar un règim de cabals d'emergència que no són cabals ecològics o ambientals, sinó cabals d'emergència que el que busca és garantir l'abastament i permetre la mínima supervivència (no el bon estat), i la recuperació del bon estat (reversibilitat del sistema). Exposa la metodologia que s'ha seguit per determinar la proposta de cabals que s'eleva al Govern: (1) l'àmbit, on només es redueixen els cabals mínims en trams de riu en els que hi ha captacions d'aigua significatives per l'abastament de la població, i en el cas de la Muga és aigua avall del Pont de Molins; (2) es té com a referència els cabals de continuïtat definits al Decret de sequera de l'any 2007 aprovat mitjançant Decret 84/2007, de 3 d'abril, d'adopció de mesures excepcionals i d'emergència en relació amb la utilització dels recursos hídrics, publicat al DOGC núm. 4860; i (3) i el criteri es que els cabals permetin reversibilitat al bon estat (excepcionalitat "deteriorament temporal". Art. 4.6 DMA).

Els cabals de continuïtat en emergència que es proposen són:

Àmbit	Unitats	Cabal continuïtat Decret 2007	Cabal ambiental normalitat	Cabal ambiental sequera hidrològica alerta	Cabal ambiental sequera hidrològica excepcionalitat	Proposta cabals continuïtat emergència
Ter des del Pasteral fins al mar	l/s	390	2220	2220	2000	600
	Hm ³ /mes	1,011	5,754	5,754	5,184	1,555
Llobregat des de Sant Joan Despí fins al mar	l/s	500	2112	500	500	250
	Hm ³ /mes	1,296	5,474	2,377	1,296	0,648

I un règim d'hidropuntes

Àmbit	Cabal màxim hidropunta (m3/s)	Periodicitat	Volum mensual hidropunta (Hm3/mes)	Volum mensual hidropunta + Cabals continuïtat emergència (Hm3/mes)	Volum mensual cabals continuïtat excepcionalitat (Hm3/mes)
Ter sota el Pasteral	3,000	6 hores 2 cops/setmana	0,518	2,074	5,184
Llobregat sota Sant Joan Despí	0,500	6 hores 2 cops/setmana	0,058	0,706	1,296

Aquestes *hidropuntes* per aconseguir la reversibilitat posterior després de la sequera es deixaran dos cops per setmana, durant 6 hores. Això en volum és inferior al cabal que s'estava desembassament fins ara. La mesura permetrà allunyar el buidat de les reserves en 136 dies al sistema Ter-Llobregat.

Tot això va acompanyat d'un sistema de vigilància i que la implantació serà progressiva juntament amb el seguiment ambiental. Concretament, hi haurà un major control d'aquests hàbitats, la freqüència de mostres i s'incrementa també els elements de mesura. També s'incrementa la inspecció en el territori.

S'adjunta a la present acta una còpia d'aquesta presentació.

TORN OBERT DE PARAULA

El Sr. Francesc Camps manifesta la seva preocupació de la situació que això genera. Afirmar que per assegurar aigua a l'Àrea Metropolitana de Barcelona el Ter torna a patir com a la sequera de l'any 2007-2008 i sembla que no s'aprengui dels errors. Demana un informe mensual del seguiment que es farà en el medi natural sobretot del Baix Ter, perquè hi ha espècies vulnerables que depenen de les concessions d'aigües dels regants que es troben en els canals i recorda que les declaracions d'impacte ambiental de les Comunitats els obliga també a respectar un cabal ecològic per mantenir la biodiversitat en aquests canals. Exposa que cal reflexionar sobre els 6 nous piezòmetres a l'aquífer Baix Ter, considera que les lectures mensuals de piezòmetres no permeten reflectir de forma sensible els canvis de l'aquífer. Caldria que es configurés de forma automatitzada i que la informació estigues disponible a tothom. Això permetria fer un seguiment més acurat dels nivells a tota la massa de l'aquífer. També preocupa que si ara es baixa el volum el cabal ambiental entre que s'allibera al Pasteral fins que arriba al Moli de Pals hi ha 42 km, per tant, l'aigua que s'allibera per a reg agrícola difícilment arribarà a la última Comunitat.

El Sr. Jordi Molist, respecte els últims dubtes més tècnics, exposa que està conforme en donar informació sobre el seguiment i que una manera de fer-ho seria amb una Comissió bilateral entre l'Agència i la Junta Central d'Usuaris del Baix Ter. En relació a les espècies en els canals del regants, l'aigua que s'hagi de derivar per mantenir aquestes espècies protegides és addicional als 600 l/s, en tot cas es garanteix que aquest cabal circuli, si s'ha derivat aigua per

la supervivència de les espècies és un cabal addicional. Finalment, respecte aqüífer, hi haurà 3 piezòmetres automatitzats d'un total de 22 i si la Junta creu que cal algun més l'Agència està oberta a estudiar si tècnicament és factible.

El Sr. Narcís Illa expressa tristesa perquè pensa que la gent del Ter té una sensació que com ha país no s'ha fet bé. D'acord que aquesta sequera és llarga, però hi ha aigua en altres llocs que no es vol transvasar no com en el cas del Ter, per això és una situació injusta. Quan per portar aigua a Barcelona la societat catalana assecarà el riu Ter, suposa un fracàs. Ja es va advertir en la sequera de 2008, per tant, cal canviar la política de l'aigua. Pregunta si l'Agència s'ha assegurat que això és legal, perquè per moltes mesures de control que es facin ningú pot negar que s'asseca el riu. Finalment, com afectats, que passarà aquest estiu si l'aqüífer del Baix Ter no dona l'abast? És una zona on a l'estiu s'abasteixen els regants i també una zona turística molt important.

El Sr. Martí Costal vol completar el que han dir els companys, perquè a part de la sostenibilitat ambiental cal parlar d'una sostenibilitat econòmica i social. No vol fer una crítica al govern actual, perquè aquesta situació ve de fa temps. Hi ha pagesos que se senten molt maltractats, fa dos anys que estan amb restriccions. Demana al director de l'Agència que intercedeix amb el Conseller perquè d'alguna manera es compensi als pagesos per tots els perjudicis que estan patint. Demana al Departament algun tipus de sensibilitat i algun gest en aquest sentit.

El President exposa que el país està en un moment molt crític i el que es proposa és una mesura d'emergència. El que ha passat és que es tracta d'una sequera el doble d'intensa que la de l'any 2008 i encara no ha acabat. S'estan adoptant mesures més restrictives perquè l'any 2008 van ser 18 mesos sense pluja i ara és de 40 mesos, han entrat 300 hm³ menys que a l'anterior sequera. Això comporta que cal preparar-se per situacions molt extremes, i cal accelerar el màxim les obres i protegir el medi ambient en la mesura del possible. Si bé és veritat que qui més ho està patint és l'agricultura que fa temps que no té disponibilitat d'aigua. Traslladarà al Conseller la petició que es formula.

Per altra banda, explica que aquesta proposta es va aprovar al Consell d'Administració la setmana anterior, que ahir es va presentar al CUSA i avui a les Comissions de Desembassament, també s'ha fet tràmit d'audiència a tots els interessats. Un cop s'hagi rebut totes les al·legacions i s'hagin informat, es farà la proposta al Govern per a la seva aprovació que s'espera que sigui a mitjans de gener.

El Sr. Illa considera que no és normal que gairebé ningú ha tingut restriccions, només els regants, i quan la majoria de la població en comença a tenir llavors es seca el riu, per tant, el PES està mal dissenyat.

El President explica que sí que hi hagut restriccions: limitació de dotacions, prohibició de reg de zones verdes, activitat econòmiques amb restriccions del 15 %... però va ser el Parlament qui va voler endarrerir el règim sancionador durant 6 mesos. No ha estat fins que s'han incoat els primers expedients sancionadors que alguns municipis han reaccionat. Fa dos anys que el PES està activitat amb restriccions, s'han fet més de 70 reunions amb els municipis en els quals s'ha explicat cada vegada que s'activaven restriccions que comportaven però ha calgut incoar sancionadors perquè els Ajuntaments adoptessin mesures d'estalvi.

**Agència Catalana
de l'Aigua**

Provença, 260
08008 Barcelona
Tel. 93 567 65 00
NIF Q 0801031 F

El Sr. Illa també explica que va veure la gràfica que es va presentar a la Taula del Ter sobre els consums dels últims tres anys de l'aigua subministrada per ATL. A cop d'ull sembla que s'ha consumit més aigua octubre i novembre de l'any 2023, que els anys anteriors, per tant, la disminució de consum pràcticament ha estat 0. Per tant, les mesures en alerta i excepcionalitat no aconseguir baixar el consum. Afegeix que no anar a buscar aigua de l'Ebre abans d'assecar un riu és ser massa dogmàtic.

El David Navarro aprofita per advertir que aquest any no s'emetrà les liquidacions del cànon de 2023 perquè es compleixen les condicions per no emetre-les.

El Sr. President davant l'absència de més precís o preguntes, aixeca la sessió, de la qual com a secretària estenc aquesta acta.

La secretària

Vist-i-plau
El director

